

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

ZAŁĄCZNIK NR 8

**Analiza sytuacji regionalnej w zakresie możliwości wsparcia
osób, które przekroczyły granicę ukraińską po rozpoczęciu
działań zbrojnych przez Federację Rosyjską**

OPRACOWANIE:

INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA RPO WO 2014-2020
DEPARTAMENT KOORDYNACJI PROGRAMÓW OPERACYJNYCH UMWO
REFERAT ZARZĄDZANIA I PROGRAMOWANIA

OPOLE, wrzesień 2022r.

1. MIGRACJA LUDNOŚCI UKRAIŃSKIEJ.

1. Ukrainę od 24 lutego 2022 r. opuściło już ponad **5,89 mln** osób, z czego największa liczba bo **3,3 mln** przybyła do Polski¹. Część z tych osób trafiało i w dalszym ciągu trafia do województwa opolskiego.

Mapa 1. Kierunek migracji osób uciekających z Ukrainy przed agresją Federacji Rosyjskiej.

Źródło: Urząd Organizacji Narodów Zjednoczonych.

2. Na terenie województwa opolskiego wg stanu na 27 kwietnia 2022 r. przebywa ok. 22 tys. osób², które opuściły Ukrainę w związku z wybuchem wojny, co stanowi ok. 2,3% w przeliczeniu na 100 000 mieszkańców i plasuje nasz region na 6 miejscu w kraju w tym zakresie³.
3. Szacuje się, że w przypadku przedłużającej się wojny, do końca 2022 r. liczba ta może wynosić około **35 tys. – 40 tys. osób** (oszacowano w oparciu o dynamikę rejestrów PESEL z dnia 1.05.2022)⁴. Biuro wysokiego komisarza ds. uchodźców ONZ prognozuje, że na terytorium Unii Europejskiej będzie wkrótce znajdowało się nawet do 6,5 – 7 mln osób z Ukrainy, głównie kobiet i dzieci.

¹ Wg stanu na 11.05.2022 r. - dane zebrane przez Straż Graniczną, <https://300gospodarka.pl/news/uchodzczy-z-ukrainy-w-polsce-liczba> (dostęp 12.05.2022 r.).

² Wg stanu na 27.04.2022 r. – na podstawie ankiet ilościowych.

³ Wg stanu na 5.04.2022 r. - na podstawie złożonych wniosków o PESEL.

⁴ S. Kubiciel – Łodzińska, *Scenariusze napływu uchodźców do województwa opolskiego*, Opole, 2022 r., str. 5.

2. PODSTAWA PRAWNA DLA DZIAŁAŃ MOŻLIWYCH W RAMACH RPO WO 2014-2020.

- 2.1 W odpowiedzi na trwający konflikt zbrojny na Ukrainie Komisja Europejska zaproponowała pakiet rozwiązań legislacyjnych zwiększających elastyczność w wydatkowaniu funduszy unijnych:
- Rozporządzenie nr 2022/562⁵ dnia 6 kwietnia 2022 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1303/2013⁶ i (UE) nr 223/2014⁷ w odniesieniu do działań polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie (CARE),
  - Rozporządzenie nr 2022/613⁸ z dnia 12 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013⁹ i (UE) nr 223/2014¹⁰ w odniesieniu do zwiększonych płatności zaliczkowych z zasobów REACT-EU oraz ustanowienia stawki jednostkowej.
- 2.2 Rozporządzenie CARE pozwala na zastosowanie:
- 100% stopy dofinansowania za rok obrachunkowy 1.07.2021 – 30.06.2022 dla osi priorytetowych m.in. w ramach EFRR i EFS,
  - 100% cross-financingu w przypadku wyodrębnienia oddzielnej osi priorytetowej,
  - uproszczonych zasad w zakresie sprawozdawczości w przypadku wyodrębnienia oddzielnej osi priorytetowej.
- 2.3 Opierając się na rozwiązaniach przyjętych w okresie pandemii COVID-19, Sejm RP, ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich

---

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/562 z dnia 6 kwietnia 2022 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i (UE) nr 223/2014 w odniesieniu do działań polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie (CARE) (Dz. U. UE. L. z 2022 r. Nr 109, str. 1).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. UE. L. z 2013 r. Nr 347, str. 320 z późn. zm.).

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 72, str. 1 z późn. zm.).

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/613 z dnia 12 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013 i (UE) nr 223/2014 w odniesieniu do zwiększonych płatności zaliczkowych z zasobów REACT-EU oraz ustanowienia stawki jednostkowej (Dz. U. UE. L. z 2022 r. Nr 115, str. 38).

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego...

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym...

Załącznik nr 8 do Procedury wyboru projektu w trybie nadzwyczajnym w ramach Działania
**14.1 Opolskie solidarne z Ukrainą, Osi XIV Wsparcie osób uciekających z Ukrainy w wyniku
działań zbrojnych prowadzonych na terenie tego kraju RPO WO 2014-2020**

Nabór I, Wersja nr 1, wrzesień 2022 r.

w perspektywie finansowej 2021–2027¹¹, zmienił ustawę z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych (tzw. specustawę funduszową)¹².

- 2.4 Specustawa funduszowa utrzymuje wszystkie rozwiązania stosowane w okresie lockdown-u, w tym:
- szybką ścieżkę zmiany programu,
  - możliwość zawieszenia wytycznych Ministerstwa w obszarze EFS i odstępstw od kryteriów,
  - realizację projektów nadzwyczajnych.
- 2.5 Komisja Europejska 25 marca 2022 r. przekazała również wytyczne *People fleeing from Ukraine – indicative list of eligible activities per Fund*, które zawierają indykatorywną listę działań kwalifikujących się do wsparcia.

3. ANALIZA POTRZEB OSÓB, KTÓRE PRZEKROCZYŁY GRANICĘ UKRAIŃSKĄ PO ROZPOCZĘCIU DZIAŁAŃ ZBROJNYCH.

3.1 Sposób pozyskania danych

1. W celu zaprogramowania skutecznego i adekwatnego wsparcia IZRPO WO 2014-2020 w marcu 2022 r. zwróciła się do jednostek samorządu terytorialnego z prośbą o podanie danych nt. liczby migrantów z Ukrainy, którzy przybyli do województwa opolskiego po wybuchu wojny (od 24 lutego 2022 r.).
2. IZRPO WO 2014-2020 cyklicznie aktualizuje ww. dane. Największą falę uchodźców zanotowano w regionie na początku i w połowie marca. Od kwietnia 2022 r. zauważyć można stabilizację w tym zakresie.
3. IZRPO WO 2014-2020 w celu pozyskania rzeczywistego obrazu w zakresie potrzeb migrantów opracowała również ankietę jakościową. Anonimowa ankieta wypełniana była przez osoby przybyłe z Ukrainy. Należy podkreślić, że wyniki tych ankiet są wyłącznie deklaratywne i zebrane na początku pobytu tych osób w obcym kraju.

Schemat 1. Okres rozpoczęcia zbierania ankiet ilościowych i jakościowych przez SWO.

¹¹ Ustawa po rozpatrzeniu stanowiska Senatu, Sejm przyjął poprawki Senatu.

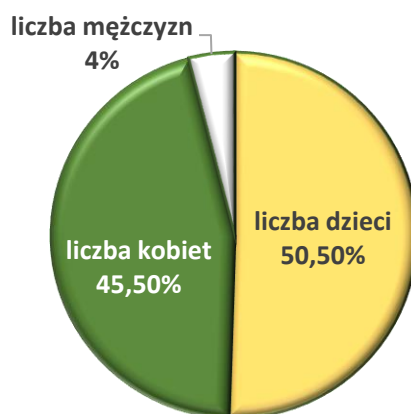
¹² Ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 986 t.j. z dnia 31 maja 2021 r.).

Źródło: opracowanie własne IZRPO WO 2014-2020.

3.2 Wyniki analizy ankiety ilościowej.

1. Analiza danych wskazuje na przemieszczanie się przybytej ludności ukraińskiej nie tylko pomiędzy gminami w regionie, ale również poza region, czy poza granice Polski. Najczęściej wskazują oni takie kierunki docelowej migracji jak: Niemcy (26%), Stany Zjednoczone (16%), Wielka Brytania (11%) oraz Szwecja (10%). Może to wynikać zarówno z otwarcia tych krajów na uchodźców wojennych – dotychczasowe przepisy nie pozwalały na swobodny dostęp do rynków pracy żadnego z tych krajów, jak i polityki socjalnej¹³.
2. Wg stanu na 27.04.2022 r. wśród osób, które uciekły przed wojną w Ukrainie są głównie kobiety z dziećmi (od 0 do 18 lat). Jest to więc zupełnie inna migracja, niż zarobkowa, która miała miejsce do tej pory w województwie opolskim, stanowi tym samym nowe wyzwanie dla władz regionu w obszarze zarówno rynku pracy, edukacji, jak i usług zdrowotnych oraz społecznych.

Wykres 1. Stosunek liczby osób dorosłych przybyłych z Ukrainy (w podziale na płeć) do liczby dzieci.

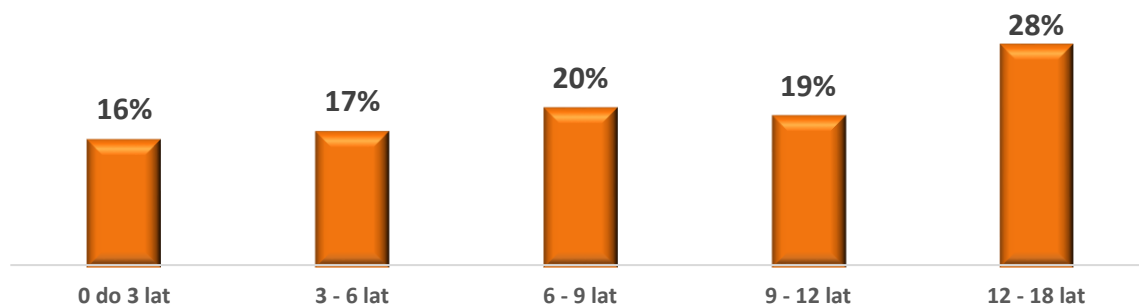

Źródło: opracowanie własne IZRPO WO 2014-2020 na podstawie przeprowadzonych ankiet ilościowych.

3. Najliczniejszą grupą z przybyłych migrantów są dzieci. Ze względu na przeżycia wojenne jest to grupa, która wymaga szczególnej troski m.in. kątem opieki psychologicznej. Istotne jest też tu wsparcie wychowawcze, edukacyjne oraz kwestia zapewnienia opieki.

Wykres 2. Struktura wieku dzieci z Ukrainy, które przybyły do województwa opolskiego.

¹³ *Raport specjalny z badania socjologicznego „Uchodźcy z Ukrainy w Polsce”*, przeprowadzony przez Platformę Migracyjną EWL, Fundację Na Rzecz Wspierania Migrantów Na Rynku Pracy „EWL” i Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, 2022 r., str. 12

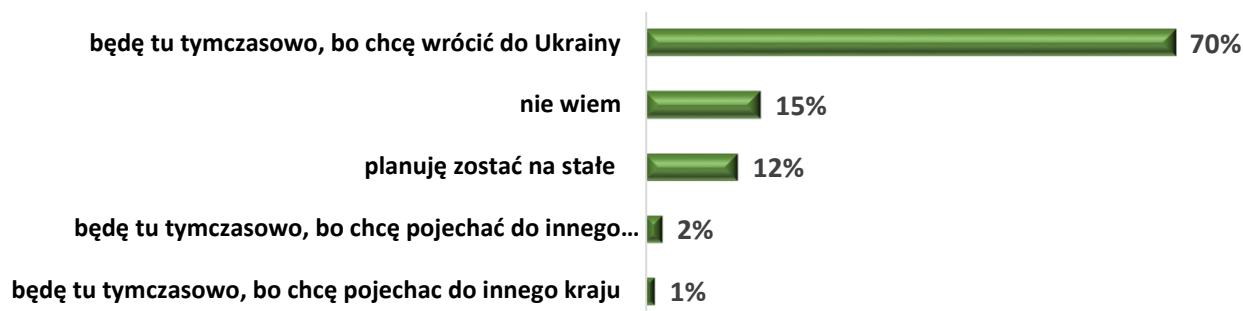

Źródło: opracowanie własne IZRPO WO 2014-2020 na podstawie przeprowadzonych ankiet ilościowych.

3.3 Wyniki analizy ankiety ilościowej.

1. Z analizy danych wynika, że wśród osób przebywających obecnie w województwie opolskim przeważają uchodźcy planujący powrót do Ukrainy (jeśli wystąpi taka możliwość), z kolei 15% ankietowanych na chwilę obecną nie potrafi określić swoich planów w tym zakresie co oznacza, że część z nich może pozostać w naszym regionie. Na chwilę obecną 12% uczestników badania deklaruje chęć pozostania na stałe w województwie opolskim, stąd potencjalnie osoby te mogą wesprzeć regionalny rynek pracy. Na uwadze należy jednak mieć fakt, że obecnie mamy do czynienia z odwróconą migracją płci. Dotychczas to mężczyźni stanowili główną grupę wśród migrantów z Ukrainy. Stąd w związku z zaistniałą sytuacją w województwie może pojawić się nadwyżka kobiet poszukujących pracy przy jednoczesnym niedoborze mężczyzn gotowych do podjęcia zatrudnienia.

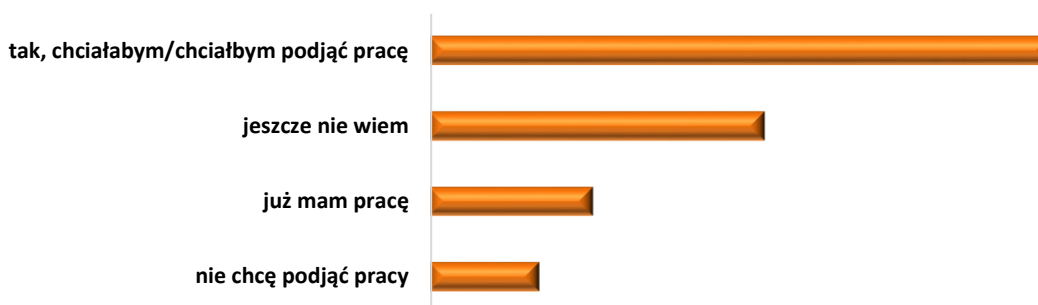
Wykres 3. Plany uchodźców z Ukrainy dotyczące pobytu w woj. opolskim.

Źródło: Opracowanie dr Sabina Kubiciel – Łódzińska *Scenariusze napływu uchodźców do województwa opolskiego*.

2. Co druga osoba uciekająca przed wojną z Ukrainy deklaruje chęć podjęcia pracy. Obok zapewnienia miejsca do życia, to gwarancja pracy i usamodzielnienia jest najistotniejsza w odzyskaniu przez te osoby poczucia stabilności i bezpieczeństwa.

Wykres 4. Plany uchodźców dotyczące podjęcia pracy w woj. opolskim.

Źródło: opracowanie własne IZRPO WO 2014-2020 na podstawie przeprowadzonych ankiet jakościowych.

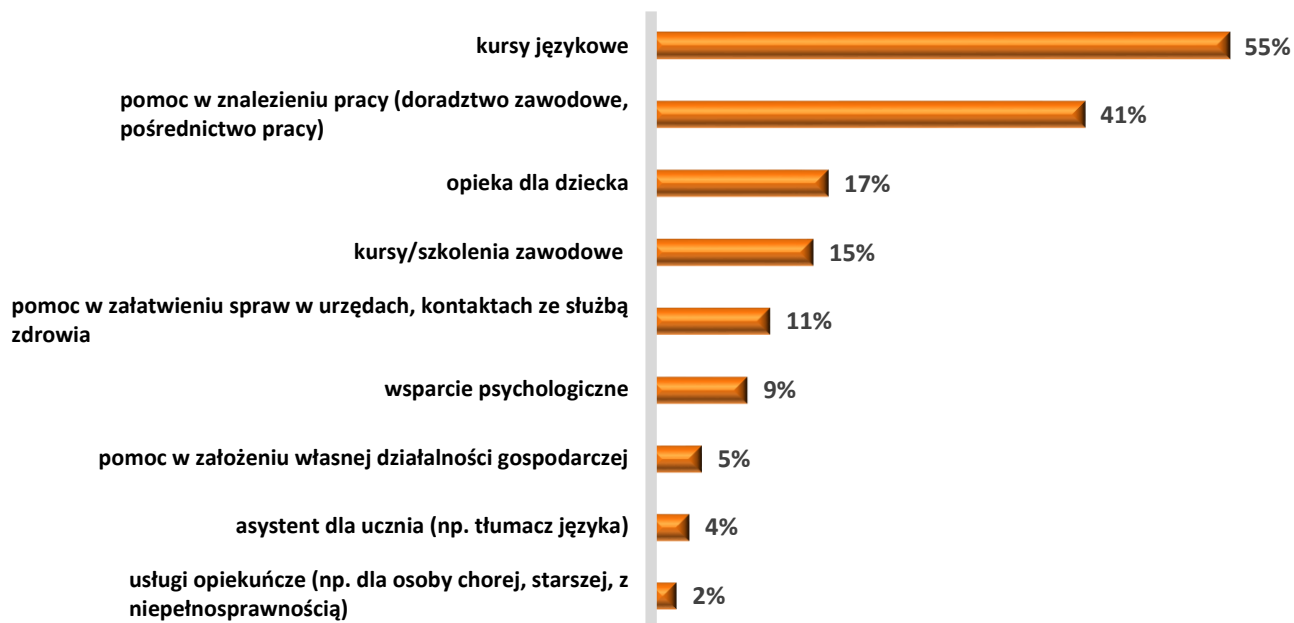
Tabela 1. Zawody, w których ankietowani migranci chcieliby podjąć pracę w regionie.

Branże	Zawody
Usługi, rzemiosło	sprzątaczką, sprzedawcą, kasjera, krawcową, ogrodnika, pracownika w fabryce/przedsiębiorstwie
Służba zdrowia	pielęgniarką, stomatolog, psycholog, lekarz pediatra, lekarz kardiolog, weterynarz, laborant, farmaceuta
Gastronomia, hotelarstwo	kucharz, pokojówka, cukiernik, kierownik restauracji, recepcjonistka
Oświata	nauczyciel, nauczyciel j. angielskiego, wychowawca, pedagog, wykładowca j. angielskiego
Finanse, księgowość	ekonomista, księgowy, pracownik banku, menadżer
Kosmetologia, fryzjerstwo	fryzjer, manikiurzystka, linergistka, kosmetyczka
Każda praca	

Źródło: opracowanie własne IZRPO WO 2014-2020 na podstawie przeprowadzonych ankiet jakościowych.

3. Wiele osób, które znalazło schronienie na terenie naszego województwa zmuszonych będzie do pracy poniżej poziomu swoich kompetencji, na co pozytywny wpływ może mieć m.in. kwestia nauczenia się języka polskiego (była to główna potrzeba wskazana przez ankietowanych). Kursy językowe mogą okazać się jednym z najbardziej potrzebnych rozwiązań systemowych, pozwalających na szybką integrację tych osób oraz zapewnienie im stabilnej pozycji na rynku pracy.

Wykres 6. Potrzeby wskazane przez uchodźców z Ukrainy, które miałyby ułatwić ich pobyt w woj.

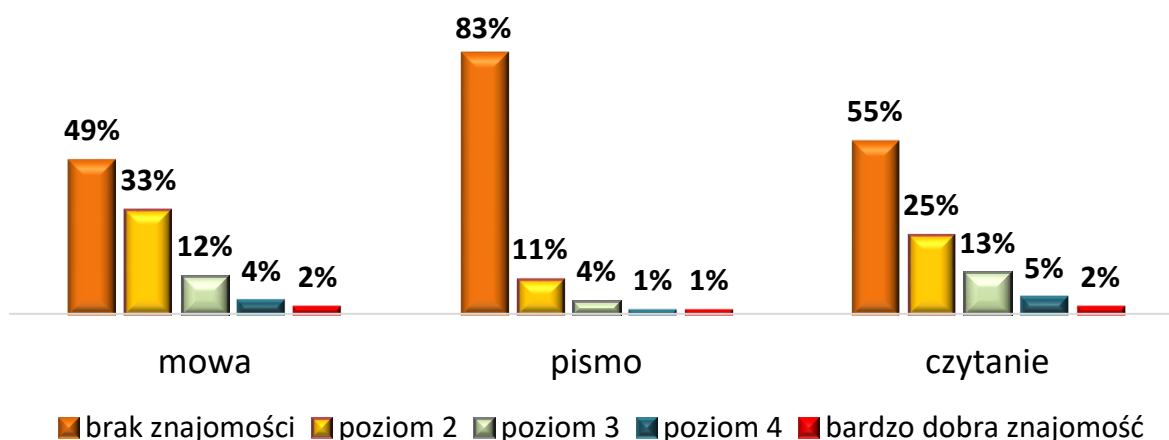

opolskim.

Źródło: opracowanie własne IZRPO WO 2014-2020 na podstawie przeprowadzonych ankiet jakościowych.

4. W odróżnieniu do migrantów pracujących w Polsce w 2021 roku, niewielu spośród uchodźców zna język polski. Jedynie 6% deklaruje dobrą lub bardzo dobrą znajomość naszego języka w mowie.

Wykres 7. Poziom znajomości języka polskiego przez uchodźców z Ukrainy.

Źródło: opracowanie własne IZRPO WO 2014-2020 na podstawie przeprowadzonych ankiet jakościowych

Schemat 3. Język stosowany przez przybyłych migrantów na co dzień.

Źródło: opracowanie własne IZRPO WO 2014-2020 na podstawie przeprowadzonych ankiet jakościowych.

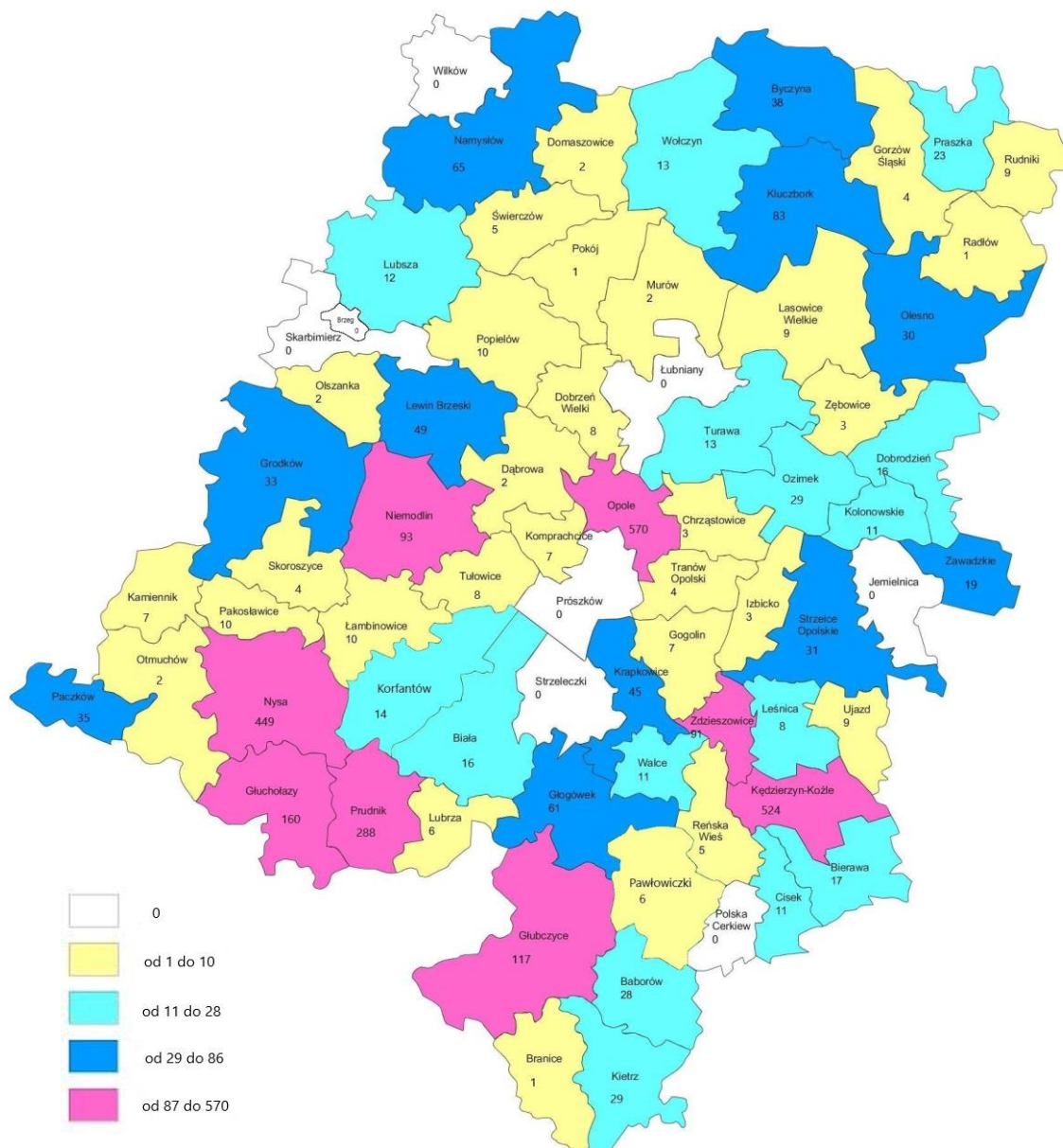
3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA NA POTRZEBY IMIGRANTÓW Z UKRAINY.

3.1. Lokale socjalne

1. W 2020 r. liczba lokali (mieszkań) socjalnych w gminach woj. opolskiego wyniosła 3182 (o 159 mniej niż w 2019 r. i o 278 mniej niż w 2018 r. Spadek liczby lokali socjalnych spowodowany jest zmianami ustawowymi obejmującymi m.in.:
  - wprowadzenie najmu lokali mieszkalnych, w tym najmu socjalnego, z czym wiąże się rezygnacja z pojęcia „lokal socjalny” oraz konieczność wydzielania lokali na najem socjalny z mieszkaniowego zasobu gminy;
  - obowiązek uregulowania w uchwale rady gminy zasad wynajmowania lokali, wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym warunków, jakie musi spełniać lokal dla niepełnosprawnych;
  - nałożenie na osoby ubiegające się o najem lokalu z mieszkaniowego zasobu gminy obowiązku składania deklaracji o wysokości dochodów gospodarstwa domowego i oświadczenia o stanie majątkowym.¹⁴

¹⁴ Zob. Ustawa z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych, ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 poz. 611 t.j.).

Mapa 2. Liczba mieszkań socjalnych (lokali) w gminach woj. opolskiego w 2020 r.

Źródło: opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie gminnych ocen zasobów pomocy społecznej w 2020 r.

2. Najwięcej lokali socjalnych (powyżej 100) – podobnie jak w latach poprzednich, ma 6 gmin województwa, tj. Miasto Opole (570 - najwięcej) i gmina miejska (Kędzierzyn-Koźle – 524) oraz część gmin miejsko-wiejskich znajdujących się na południu województwa (Nysa – 449, Prudnik – 288, Głucholązy – 160 i Głubczyce – 117). W grupie posiadających od 41 do 100 lokali socjalnych jest 7 gmin (Lewin Brzeski, Kluczbork, Krapkowice, Zdzieszowice, Namysłów, Niemodlin, Głogówek), a grupie gmin mających od 11 do 40 lokali jest 20 gmin. Poniżej 11

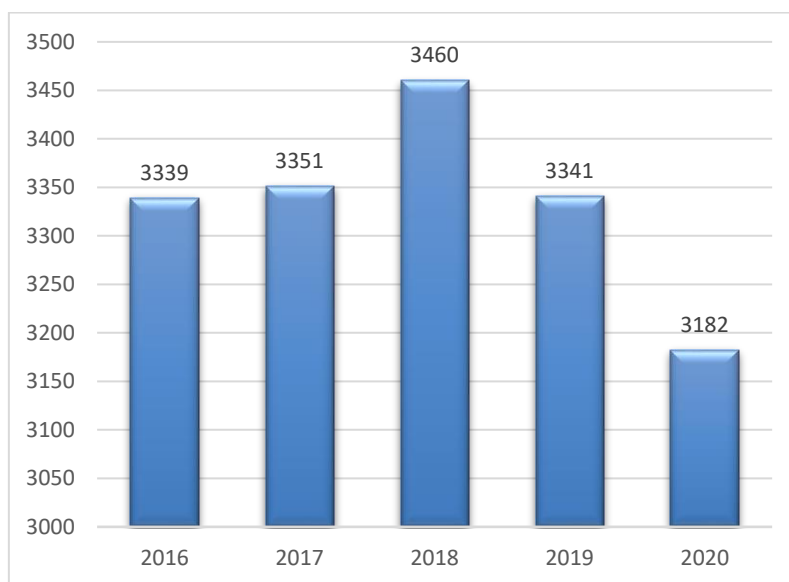
Załącznik nr 8 do Procedury wyboru projektu w trybie nadzwyczajnym w ramach Działania 14.1 Opolskie solidarne z Ukrainą, Osi XIV Wsparcie osób uciekających z Ukrainy w wyniku działań zbrojnych prowadzonych na terenie tego kraju RPO WO 2014-2020

Nabór I, Wersja nr 1, wrzesień 2022 r.

lokali ma w swoich zasobach 30 gmin (głównie wiejskich), a 8 gmin nie posiada żadnego lokalu socjalnego.

3. Lokale socjalne posiadają w swoich zasobach głównie ośrodki miejskie (największe miasta województwa opolskiego), a ich brak lub minimalna liczba występuje przede wszystkim w gminach wiejskich.

Wykres 8. Liczba lokali socjalnych w woj. opolskim w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie gminnych ocen zasobów pomocy społecznej w 2016 r., 2017 r. i 2018 r. i 2019 r. i 2020 r.

4. W latach 2016-2018 liczba lokali socjalnych w woj. opolskim wzrosła o 121 (z 3 339 do 3 460). W 2019 r. ich liczba zmniejszyła się o 119 w stosunku do roku 2018, a w 2021 r. zmniejszyła się o kolejne 159, co ma związek ze wskazaną nowelizacją przepisów lokalowych i wprowadzania najmu socjalnego mieszkań i lokali, będących w zasobie komunalnym gminy. Jednocześnie - nadal w 8 gminach brak jest tego typu lokali.
5. W 2020 r. – podobnie jak w ubiegłych latach, liczba lokali socjalnych w woj. opolskim była mniejsza niż liczba oczekujących. Według gmin na mieszkanie socjalne oczekiwały 1503 osoby. Celem zaspokojenia potrzeb w tym zakresie gminy winny zwiększyć liczbę lokali socjalnych/najmu socjalnego o 47%.

3.2 Mieszkania chronione

1. W 2020 r. w woj. opolskim liczba miejsc w mieszkaniach chronionych wyniosła 235 (o 26% więcej niż w 2019 r. oraz 93% więcej niż w 2017 r.), z tego:
  - 52 miejsca (22%) przypadają dla młodzieży opuszczającej placówki opieki i wychowania;
  - 97 miejsc (41%) przeznaczonych było dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zagrożonych przemocą domową (miejsca interwencyjne);

Załącznik nr 8 do Procedury wyboru projektu w trybie nadzwyczajnym w ramach Działania
**14.1 Opolskie solidarne z Ukrainą, Osi XIV Wsparcie osób uciekających z Ukrainy w wyniku
 działań zbrojnych prowadzonych na terenie tego kraju RPO WO 2014-2020**

Nabór I, Wersja nr 1, wrzesień 2022 r.

- 86 miejsc zajmowały osoby starsze oraz inne mające trudności w samodzielnym funkcjonowaniu (37%).

Tabela 2. Mieszkania chronione w województwie opolskim w 2020 r.

Powiat	Mieszkania chronione w woj. opolskim w 2020 r.		Wskaźnik liczby miejsc na 10 tys. ludności
	Liczba mieszkań - razem	151	
Liczba miejsc w mieszkaniach			
brzeski	<i>Gmina Brzeg</i>	7	1,9
	<i>Powiat Brzeski</i>	10	
kędzierzyńsko-kozielski	<i>Gmina Kędzierzyn-Koźle</i>	52	5,9
	<i>Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski</i>	3	
kluczborski	<i>Gmina Kluczbork</i>	6	0,9
krapkowicki	<i>Gmina Krapkowice</i>	9	2,5
	<i>Powiat Krapkowicki</i>	7	
nyski	<i>Gmina Nysa</i>	16	3,0
	<i>Powiat Nyski</i>	4	
	<i>Gmina Głuchotały</i>	11	
	<i>Gmina Paczków</i>	10	
Miasto Opole	<i>Miasto Opole</i>	23	1,8
opolski	<i>Powiat Opolski</i>	8	0,6
prudnicki	<i>Powiat Prudnicki</i>	3	1,6
	<i>Gmina Biała</i>	6	
strzelecki	<i>Gmina Strzelce Opolskie</i>	60	8,1
Liczba miejsc w woj. opolskim – razem		235	2,4

Źródło: opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie gminnych i powiatowych ocen zasobów pomocy społecznej w 2020 r.

2. W układzie powiatów w 2020 r.:

- najwięcej miejsc w mieszkaniach chronionych ma – tak samo jak w latach 2018-2019, powiat strzelecki – 60 miejsc dla osób starszych (wskaźnik 8,1, co oznacza, że na 10 tys. ludności przypadało ponad 8 miejsc w takich mieszkaniach);
- drugą pozycję pod względem dostępności mieszkań chronionych zajmuje powiat kędzierzyńsko-kozielski (52 mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi i 3 dla usamodzielniającej się młodzieży) – prawie 6 mieszkań na 10 tys. ludności;
- w 3 powiatach województwa (głubczyckim, namysłowskim i oleskim) brak jest mieszkań chronionych.

3.3 Żłobki i kluby dziecięce

1. Wg stanu na 4 maja 2021 r w woj. opolskim było 116 placówek opieki żłobkowej, w tym 108 żłobków na 5 301 miejsc i 8 klubów dziecięcych na 110 miejsc (wg rejestru MRiPS

Załącznik nr 8 do Procedury wyboru projektu w trybie nadzwyczajnym w ramach Działania
**14.1 Opolskie solidarne z Ukrainą, Osi XIV Wsparcie osób uciekających z Ukrainy w wyniku
 działań zbrojnych prowadzonych na terenie tego kraju RPO WO 2014-2020**

Nabór I, Wersja nr 1, wrzesień 2022 r.

publikowanego na bieżąco)¹⁵. Łącznie w woj. opolskim jest 5 411 miejsc w instytucjach opieki nad dziećmi do lat 3.¹⁶

2. W porównaniu do kwietnia 2020 r. (stan wskazany w ubiegłorocznej *Ocenie*) liczba placówek opieki żłobkowej zmalała o 2 (z 118 do 116), z tego liczba żłobków zmalała o 3, ale liczba klubów dziecięcych zwiększyła się o 1 (z 7 do 8). Mimo spadku liczby żłobków, liczba miejsc zwiększyła się o 389 (z 4 912 do 5 301), wzrosła także w klubach dziecięcych o 10 (z 100 do 110).

Tabela 3. Żłobki i kluby dziecięce w woj. opolskim w woj. opolskim w maju 2021 r. – wg powiatów

Lp.	Powiat	Żłobki i kluby dziecięce w powiatach woj. opolskiego				Razem		Wskaźnik liczby miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych (na 10 tys. ludności)
		Żłobki	Liczba miejsc w żłobkach	Kluby dziecięce	Liczba miejsc w klubach dziecięcych	Liczba jednostek	Liczba miejsc	
1	brzeski	8	388	3	47	11	435	48,7
2	głubczycki	6	249	0	0	6	249	55,3
3	kędzierzyńsko-kozielski	8	437	1	13	9	450	48,4
4	kluczborski	6	194	0	0	6	194	29,8
5	krapkowicki	6	265	0	0	6	265	42,0
6	namysłowski	3	210	0	0	3	210	49,4
7	nyski	14	589	2	20	16	609	45,3
8	oleski	6	244	0	0	6	244	38,3
9	opolski	13	478	1	20	14	498	40,3
10	prudnicki	3	86	0	0	3	86	15,7
11	strzelecki	8	303	1	10	9	313	42,3
12	Opole Miasto	27	1858	0	0	27	1858	145,3
Razem woj.		108	5 301	8	110	116	5 411	55,4

Źródło: opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie *Rejestru żłobków i klubów dziecięcych* Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej – portal informacyjno-usługowy emp@tia (04.05.2021 r.).

3. Najwyższy wskaźnik liczby miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych do liczby ludności w powiatach woj. opolskiego ma Miasto Opole 145,3 (co oznacza, że na każde 10 tys. ludności przypadają ponad 145 miejsc w tych placówkach), a najniższy jest w powiecie prudnickim (15,7 miejsca).
4. Średni wskaźnik liczby miejsc w placówkach opieki żłobkowej w woj. opolskim wynosi 55,4 (wysoki wskaźnik mają jeszcze w województwie dwa powiaty: głubczycki i namysłowski, co wskazuje, że na wielkość tego wskaźnika dominujący wpływ ma Miasto Opole).

¹⁵ *Rejestr żłobków i klubów dziecięcych*, zamieszczony w Portalu informacyjno-usługowy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej emp@tia, <https://empatia.mpips.gov.pl/dla-swiaadczeniobiorcow/rodzina/d3/rejestr-zlobkow-i-klubow> (04.05.2021 r.).

¹⁶ Bez opiekunów dziennych i niań.

4. USŁUGI SPOŁECZNE

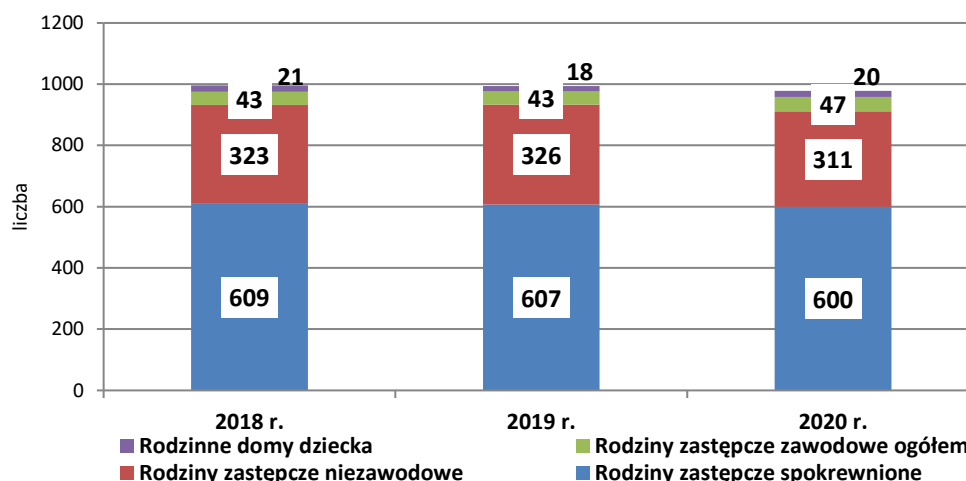
4.1 Asystenci rodziny

1. W 2020 r. liczba zatrudnionych asystentów rodziny wyniosła 89 (o 6 mniej niż w 2019 r.). Asystenci zatrudnieni byli w 67 gminach woj. opolskiego, tj. w 1 gminie mniej niż w 2019 r.
2. W porównaniu do 2012 r., tj. początku działania systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej - liczba asystentów rodziny wzrosła z 33 do 89, tj. prawie 3-krotnie (ich liczba w ostatnich 3 latach waha się w granicach 99-89).
3. Asystenci rodziny mieli pod opieką 1 062 rodziny (o 6,1% mniej niż w 2019 r.). Na 1 asystenta przypadało średnio 12 rodzin.
4. Od początku działania systemu (2012 r.) liczba rodzin korzystających z pracy asystentów rodziny wzrosła 3,5-krotnie (z 306 w 2012 r. do 1 062 w 2020 r.).
5. Podobnie jak w poprzednich latach najwięcej rodzin objętych w 2020 r. pracą asystenta rodziny występuje w gminach miejskich i miejsko-wiejskich (w Nysie – 64, Opolu – 51, Prudniku – 50, Kędzierzynie-Koźlu – 48, a także Głubczycach – 39, Strzelcach Op. – 33, Grodkowie i Brzegu – po 34, oraz Paczkowie - 31). Wysokie wskaźniki liczby rodzin przypadających na 1 asystenta rodziny są również w: Zawadzkiem, Namysłowie i Kluczborku (po 27 rodzin) i Lewinie Brzeskim (21). W pozostałych gminach na asystenta rodziny przypadało mniej niż 20 rodzin, w tym 4 rodzin w Lasowicach Wielkich.
6. W 2020 r. w 4 gminach w woj. opolskim (Murów, Dobrzeń Wlk., Lubrza i Walce) brak było zatrudnionych asystentów rodziny (w 2019 r. były 3 takie gminy).

4.2 Rodzinna piecza zastępcza

1. W 2020 r. **liczba podmiotów rodzinnej pieczy zastępczej obejmowała 978 podmiotów** (o 16 mniej niż w 2019 r.), z tego:
  - 600 rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem (o 7 mniej niż w 2019 r.);
  - 311 rodzin niezawodowych (o 15 mniej niż w 2019 r.);
  - 47 rodziny zastępcze zawodowe (o 4 więcej niż w 2019 r.), z tego:
    - ✓ 36 „zwykłych” zawodowych rodzin zastępczych;
    - ✓ 8 rodzin pełniących funkcję pogotowia rodzinnego;
    - ✓ 3 rodziny specjalistyczne (wychowujące niepełnosprawne dzieci);
  - 20 rodzinnych domów dziecka (o 2 domy więcej niż w 2019 r.).

Wykres 9. Struktura podmiotów rodzinnej pieczy zastępczej w woj. opolskim w latach 2018-2020

Źródło: opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie *Sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonania przez powiat zadań innych niż realizacja dodatku wychowawczego, dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, i dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego, o którym mowa w art. 113a tej ustawy, za okres od 2020-07-01 do 2020-12-31.*

Tabela 4. Podmioty pieczy zastępczej w woj. opolskim w 2020 r.

L.p.	Rodzaj podmiotu pieczy zastępczej	Liczba podmiotów
1	RAZEM (w.2+3+4+8)	978
2	Rodziny zastępcze spokrewnione	600
3	Rodziny zastępcze niezawodowe	311
4	Rodziny zastępcze zawodowe ogółem, z tego:	47
5	<i>rodziny zastępcze zawodowe „zwykłe”</i>	36
6	<i>rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego</i>	8
7	<i>rodziny zastępcze specjalistyczne</i>	3
8	Rodzinne domy dziecka	20

Źródło: opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie gminnych ocen zasobów pomocy społecznej woj. opolskiego w 2020 r.

Tabela 5. Podmioty rodzinnej pieczy zastępczej w powiatach woj. opolskiego w 2020

Lp.	Powiat	Liczba podmiotów rodzinnej pieczy zastępczej
1	brzeski	92
2	głubczycki	45
3	kędzierzyńsko-kozielski	116
4	kluczborski	80
5	krapkowicki	76
6	namysłowski	37
7	nyski	131
8	oleski	39
9	Opole Miasto	116
10	opolski	101
11	prudnicki	82
12	strzelecki	63
Razem woj.		978

Źródło: opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie *Sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonania przez powiat zadań innych niż realizacja dodatku wychowawczego, dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, i dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego, o którym mowa w art. 113a tej ustawy, za okres od 2020-07-01 do 2020-12-31.*

4.3 Instytucjonalna piecza zastępcza

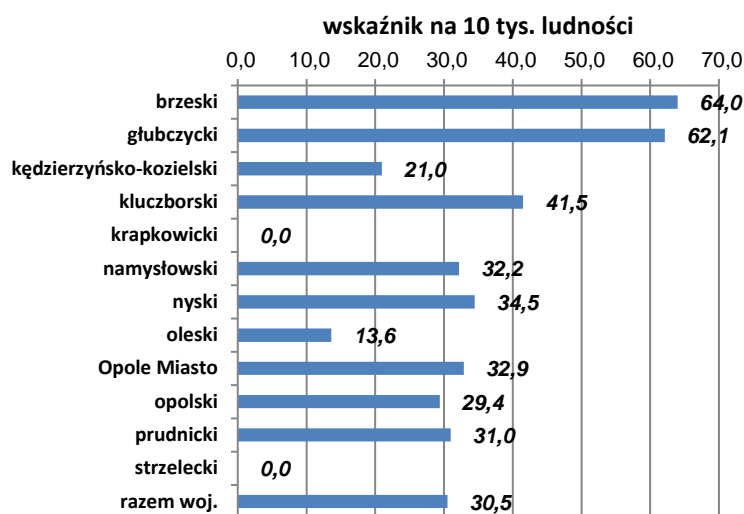
1. W 2020 r. w woj. opolskim były 24 placówki opiekuńczo-wychowawcze (bez zmian do 2019 r. oraz więcej o 1 niż w 2018 r.). Liczba miejsc w tych placówkach była mniejsza niż w poprzednich latach i wyniosła 479.
2. Średnio na 10 tys. dzieci i młodzieży w wieku do 17 lat przypadało w województwie 30,5 miejsca w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, przy czym:
  - najwięcej w powiatach: brzeskim (64,0) i głubczyckim (62,1);
  - najmniej w powiatach: oleskim (13,6) i kędzierzyńsko-kozielskim (21,0);
  - brak jest domów dziecka w dwóch powiatach: krapkowickim i strzeleckim (w powiecie krapkowickim występuje największa w województwie liczba rodzinnych domów dziecka - 6, natomiast w powiecie oleskim jest 1 rodzinny dom dziecka).

Wykres 10. Wskaźnik liczby miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na 10 tys. ludności w wieku przedprodukcyjnym wg powiatów woj. opolskiego w 2020 r.

Załącznik nr 8 do Procedury wyboru projektu w trybie nadzwyczajnym w ramach Działania
**14.1 Opolskie solidarne z Ukrainą, Osi XIV Wsparcie osób uciekających z Ukrainy w wyniku
 działań zbrojnych prowadzonych na terenie tego kraju RPO WO 2014-2020**

Nabór I, Wersja nr 1, wrzesień 2022 r.

Źródło: opracowanie własne ROPS w Opolu na podstawie *Rejestru wolnych miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych województwa opolskiego – stan na 04.11.2020r.* Wojewody Opolskiego <https://www.gov.pl/web/uw-opolski/rejestr-placowek-opiekunczo-wychowawczych> (31.05.2021r.) oraz danych GUS za 2019 r. (liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym w powiatach w woj. opolskim wg stanu na 31.12.2019 r.).

Tabela 6. System wspierania rodziny i pieczy zastępczej w woj. opolskim w 2020 r. – podsumowanie.

L.p.	Wskaźnik	Liczba
1	Liczba podmiotów rodzinnej pieczy zastępczej, z tego:	978
2	<i>liczba rodzin zastępczych spokrewnionych</i>	600
3	<i>liczba rodzin zastępczych niezawodowych</i>	311
4	<i>liczba rodzin zastępczych zawodowych</i>	47
5	<i>liczba rodzinnych domów dziecka</i>	20
6	Liczba miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	479
7	Liczba dzieci w pieczy zastępczej	1 973
8	Liczba asystentów rodziny	89
9	Liczba rodzin objętych pracą asystenta	1 062
10	Liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego	820

Źródło: gminne i powiatowe oceny zasobów pomocy społecznej woj. opolskiego w 2020r.